

Les Terres de l'Ebre són el territori de Catalunya on el català més s'imposa com a llengua materna

Tot i que en valors absoluts, les dades del territori estan reduint-se a causa del despoblament, els ebrencs i les ebrencques tenen uns coneixements i un percentatge del català com a llengua inicial per sobre la mitjana catalana; i un 89,6% de la població el fa servir diàriament per a comunicar-se

Terres de l'Ebre Andrea Capilla

La llengua catalana continua amb bona salut a les Terres de l'Ebre, i és que pràcticament l'ús diari del català frega el 90% (89,6%). De fet, és l'única regió catalana on la majoria de la població, més del 55%, el parla pràcticament sempre. La quarta *Enquesta d'usos lingüístics de la població (EULP)* 2018 de la Direcció General de Política Lingüística situa les Terres de l'Ebre com el territori de Catalunya on més població adulta té el català com a llengua inicial. De fet, en dades percentuals, el 66,7% -101.000 persones- de la població adulta ebrenc té el català com a llengua materna, dada que supera de llarg la mitjana catalana (31,5%), i seguida, en segon lloc, per les Comarques Centrals, amb un 50,9%.

L'enquesta, tal com explica la directora general de Política Lingüística, Ester Franquesa, ens permet saber "quin és el coneixement de la població de la llengua catalana, però també els usos de les llengües en la nostra societat, per part dels habitants més grans de 15 anys". Amb ella, es vol fer avançar el català, mitjançant polítiques lingüístiques, ja que més enllà de ser un propòsit del govern, també és un objectiu que es compartix amb els ens locals de Catalunya, universitats i diferents organitzacions catalanes.

"Sempre hem cregut que demografia i ús lingüístic és un binomi que va molt lligat. A les Terres de l'Ebre ho veiem d'una manera específica: és l'únic territori català que té pèrdua demogràfica de totes les procedències" -nascuts a Catalunya, a la resta de l'Estat i a l'estranger-, determina Franquesa, això s'ha reflectit en alguns dels indicadors de l'enquesta. Així doncs, entre el 2001 i el 2018, destaca l'increment de persones nascudes a l'estranger afincades a les Terres de l'Ebre, que sumen 22.460, enfront de la pèrdua poblacional de persones nascudes a Catalunya (-502) i sobretot els nascuts a altres llocs de l'Estat (-2.357).

Des d'este punt de vista, l'Ebre "és especial", ja que té una població estrangera en edat laboral, té un índex

LLENGUA INICIAL SEGONS TERRITORI. 2018

	Català	Ambdues	Castellà	Altres llengües i combinacions
Metropolità	24,3%	3,0%	60,7%	10,6%
Barcelona ciutat	26,5%	3,3%	56,0%	11,5%
Hospitalet de Llobregat	12,2%	..	72,5%	11,8%
Barcelonès nord	14,6%	..	71,7%	9,2%
Baix Llobregat nord	23,6%	4,5%	62,1%	7,9%
Baix Llobregat sud	13,9%	..	70,1%	10,5%
Vallès Occidental	22,8%	..	66,0%	5,8%
Vallès Oriental	32,1%	..	55,3%	9,1%
Maresme	37,2%	..	46,8%	10,1%
Comarques gironines	45,4%	3,1%	35,5%	14,5%
Camp de Tarragona	35,5%	1,6%	46,5%	14,9%
Terres de l'Ebre	66,7%	1,8%	15,0%	16,2%
Ponent	47,9%	2,4%	28,4%	19,6%
Comarques centrals	50,9%	2,8%	34,8%	10,2%
Alt Pirineu i Aran	49,9%	3,2%	32,6%	12,9%
Penedès	34,7%	1,8%	54,4%	7,6%
Total	31,5%	2,8%	52,7%	11,7%

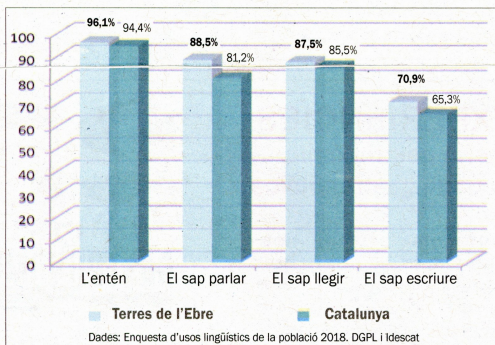
Dades: enquesta d'usos lingüístics de la població 2018. DGPI i Idescat

El 66,7% dels ebrencs té el català com a llengua materna, els quals lideren el rànquing a Catalunya. / IDESCAT i DGPI

L'Ebre és un referent d'entorn i de cohesió social perquè ofereix condicions que fan fàcil la incorporació dels ciutadans a la llengua catalana.

Ester Franquesa, directora de Política Lingüística

més alt que la resta de gent gran, i té un coneixement molt alt en totes les habilitats i per sobre de la mitjana de Catalunya respecte de la llengua catalana. Tot i que els valors absoluts s'han reduït respecte del 2013 -any en què es va realitzar l'anterior enquesta i va començar a notar-se el moviment natural de la població i la despoblació-, continuen per sobre de la mitjana catalana quant a la gent que entén el català (96,1%), que el sap parlar (88,5%), que el sap llegir (87,5%) o escriure (70,9%). Tanmateix, l'Ebre no concentra els percentatges més alts quant a estes habilitats, sinó que van al darrere de les Comarques Centrals, l'Alt Pirineu i l'Aran i el Penedès.

Els coneixements del català a l'Ebre se situen per sobre la mitjana catalana.

Pràcticament tota la població ebrenc té coneixements de la llengua castellana

ebrencs -un 18,7%- han realitzat algun curs de català per a adults.

ON S'UTILITZA MÉS EL CATALÀ A L'EBRE?

Un dels altres aspectes que s'analitzen en l'estudi és l'ús de la llengua que fan els ciutadans segons els àmbits o els espais. En el cas de les Terres de l'Ebre, el català -sol o acompanyat amb el castellà- s'utilitza més del 70% a l'administració local i a la de la Generalitat, als bancs o caixes financeres. Per sota se situaria la comunicació amb el metge o la metgessa i els grans establiments comercials, on la freqüència d'ús del català se situa entorn del 67% i el 64%, així com l'ús combinat de català o castellà obtindria uns percentatges més alts respecte dels altres (al voltant d'un 20%); i, per últim, se situaria l'administració de l'Estat.

CONEXIEMENT D'ALTRES LLENGÜES

Quant a altres llengües, pràcticament en totes les habilitats -entendre, parlar, llegir i escriure-, els ebrencs i les ebrencques superen el 90% del coneixement en llengua castellana, tot i que els percentatges són inferiors -no en gaire mesura- respecte de la mitjana catalana.

Pei que fa a l'anglès, la llengua estrangera que s'ensenya actualment als centres educatius, l'Ebre té un coneixement marcadament inferior a la mitjana catalana. Només un 35,5% l'entén (respecte del 45,8% a Catalunya), un 26,6% el sap parlar (enfront del 37,5%), un 32,3% el sap llegir (enfront del 41,8%) i el 27,1% el sap escriure (enfront del 36,5%).

Els coneixements de llengua francesa -la que aprenia la gent gran a l'escola- al territori ebrenc, però, no disten tant de la mitjana catalana. El 25,9% l'entén (respecte del 28,3% a Catalunya), el 26,6% el sap parlar (enfront del 19%), el 32,3% el sap llegir (enfront del 22,7%) i el 13,4% el sap escriure (enfront del 14,5%).

Segons detalla la tècnica del Servei d'Informació i Estudis de la Direcció General, Anna Torrijos, una de les curiositats de l'enquesta és que el percentatge de persones que usen el català diàriament, el 89,6%, és més alt que els que asseguren que el saben parlar, el 88,5%. "Això és un efecte que pot passar en territoris com l'Ebre en què la presència del català és tan alta i tan important que hi ha persones que ens diuen: 'no el sé parlar prou, però el parlo perquè és la llengua d'ús habitual al territori i la que em parla tothom'", indica.

L'EBRE, UN REFERENT A més, la directora de Política Lingüística titlla de "referent" el territori ebrenc quant a entorn i cohesió social per la incorporació dels ciutadans estrangers a la llengua catalana. "Més de 30.530 persones de les Terres de l'Ebre que no tenien el català per llengua materna, el saben parlar. I això és un element molt remarcable. Per tant, la llengua fluïx i funciona amb molta naturalitat", destaca Franquesa. A més, el 60% dels nascuts a l'estranger que viuen a les Terres de l'Ebre volen continuar aprenent la llengua. D'altra banda, 28.500 ebrencs i